
OFFERYNNAU STATUDOL CYMRU

2005 Rhif 1314 (Cy.96) (C.58)

HAWLIAU TRAMWY, CYMRU

**Gorchymyn Deddf Cefn Gwlad a Hawliau
Tramwy 2000 (Cychwyn Rhif 7) (Cymru) 2005**

Wedi'i wneud - - -

10 Mai 2005

Mae Cynulliad Cenedlaethol Cymru (“y Cynulliad Cenedlaethol”), drwy arfer y pwerau a roddwyd iddo gan adran 103(3) a (5) o Ddeddf Cefn Gwlad a Hawliau Tramwy 2000 (“y Ddeddf”)(1), drwy hyn yn gwneud y Gorchymyn canlynol:

Enwi, cymhwyso a dehongli

1.—(1) Enw'r Gorchymyn hwn yw Gorchymyn Deddf Cefn Gwlad a Hawliau Tramwy 2000 (Cychwyn Rhif 7) (Cymru) 2005.

(2) Mae'r Gorchymyn hwn yn gymwys o ran Cymru.

(3) Yn y Gorchymyn hwn—

ystyr “Deddf 1980” yw Deddf Priffyrdd 1980(2);

ystyr “Deddf 1981” yw Deddf Bywyd Gwylt a Chefn Gwlad 1981(3).

Diwrnodau penodedig

2. 31 Mai 2005 yw'r dyddiad a bennwyd i'r canlynol ddod i rym—

(a) adran 51 o'r Ddeddf (diwygiadau o ran mapiau diffiniol a datganiadau) i'r graddau y mae'n rhoi effaith i ddarpariaethau canlynol Atodlen 5 i'r Ddeddf—

(i) paragraff 8 (cyfuno mapiau diffiniol a datganiadau),

(ii) paragraff 10 (ceisiadau am rai orchmynion penodol o dan Ran III),

(iii) paragraff 11 (gweithdrefn mewn cysylltiad â gorchmynion penodol); a

(b) adran 57 o'r Ddeddf (creu, cau a gwyro priffyrdd) i'r graddau y mae'n rhoi effaith i ddarpariaethau canlynol Atodlen 6 i'r Ddeddf—

(i) paragraff 2 (dyletswydd i roi sylw i amaethyddiaeth, coedwigaeth a gwarchodaeth natur),

(1) 2000 p.37.

(2) 1980 p.66.

(3) 1981 p.69.

- (ii) yn ddarostyngedig i erthygl 5 o'r Gorchymyn hwn, paragraff 3 (diwygio adran 31 o Ddeddf 1980 sy'n ymwneud â chyflwyno ffordd i fod yn briffordd, gan y tybir hynny ar ôl ei defnyddio gan y cyhoedd am 20 mlynedd),
- (iii) paragraff 9(1) i (3) (gwyro llwybrau troed a llwybrau ceffylau),
- (iv) paragraff 11 (gwyro llwybrau troed a llwybrau ceffylau sy'n croesi rheilffyrdd),
- (v) paragraff 14(1) a (4)(a) (darpariaethau atodol),
- (vi) paragraff 20(a) i (c) (dehongli), a
- (vii) paragraff 24 (dirprwyo'r swyddogaeth o wneud penderfyniad).

3. 15 Gorffennaf 2005 yw'r diwrnod a bennwyd i adran 57 o'r Ddeddf (creu, cau a gwyro priffyrdd) ddod i rym i'r graddau y mae'n rhoi effaith i ddarpariaethau canlynol Atodlen 6 i'r Ddeddf—

- (a) i'r graddau y mae'n ymwneud â phriffordd a grewyd o ganlyniad i orchymyn gwyro arbennig y mae paragraff (c) o'r erthygl hon yn gymwys, paragraff 5 (priffyrdd sy'n cael eu cynnal a'u cadw ar draul y cyhoedd),
- (b) i'r graddau y mae'n mewnosod adran 118B yn Neddf 1980 at ddibenion paragraff (1)(b) o'r adran honno, paragraff 8 (cau priffyrdd penodol sy'n croesi tir sy'n cael ei feddiannu at ddibenion ysgol),
- (c) i'r graddau y mae'n mewnosod adran 119B yn Neddf 1980 at ddibenion paragraff (1)(b) o'r adran honno, paragraff 12 (gwyro priffyrdd penodol sy'n croesi tir sy'n cael ei feddiannu at ddibenion ysgol), ac
- (ch) i'r graddau y mae'n ymwneud â darpariaeth a gafodd ei dwyn i rym gan yr erthygl hon—
 - (i) paragraff 13(1) i (5) (ac eithrio (5)(e)) a (7) i (9) (arfer pwerau gwneud gorchmynion diddymu neu wyro llwybrau cyhoeddus),
 - (ii) i'r graddau nad yw'n cael ei ddwyn i rym gan erthygl 2, paragraff 14 (darpariaethau atodol),
 - (iii) paragraff 17 (pwerau mynd i mewn),
 - (iv) ym mharagraff 18 (rheoliadau, cynlluniau a gorchmynion)—
 - (aa) is-baragraff (a), i'r graddau ei fod, yn adran 325(1)(d) o Ddeddf 1980, yn mewnosod cyfeiriadau at adrannau 118B(4) a 119B(4), a
 - (bb) is-baragraff (b),
 - (v) paragraff 19 (dirymu ac amrywio cynlluniau a gorchmynion), i'r graddau ei fod, yn adran 326(5) o Ddeddf 1980, yn mewnosod cyfeiriadau at orchymyn diddymu arbennig a gorchymyn gwyro arbennig,
 - (vi) paragraff 20(d) ac (e) (dehongli),
 - (vii) paragraff 21 (arbedion o ran cyfarpar telathrebu), i'r graddau ei fod, yn adran 334(2) o Ddeddf 1980, yn mewnosod cyfeiriadau at orchymyn diddymu arbennig a gorchymyn gwyro arbennig,
 - (viii) ym mharagraff 23 (darpariaethau o ran gwneud, cadarnhau etc. gorchmynion)—
 - (aa) is-baragraff (1),
 - (bb) is-baragraff (2)(a) ac, i'r graddau ei fod, ym mharagraff 1(1) a (2) o Atodlen 6 i Ddeddf 1980, yn mewnosod y cyfeiriad at orchymyn gwyro arbennig, is-baragraff (2)(b),
 - (cc) is-baragraff (3)(a) ac, i'r graddau ei fod, ym mharagraff 1(3A) o Atodlen 6 i Ddeddf 1980, yn mewnosod y cyfeiriad at orchymynion gwyro arbennig, is-baragraff (3)(b),

- (dd) is-baragraff (4)(a) ac, i'r graddau ei fod, ym mharagraff 1(3B) o Atodlen 6 i Ddeddf 1980, yn mewnosod y cyfeiriad at orchmynion gwyro arbennig, is-baragraff (4)(b),
 - (ee) i'r graddau ei fod, ym mharagraff 2(2) a (3) o Atodlen 6 i Ddeddf 1980, yn mewnosod y cyfeiriad at orchymyn gwyro arbennig, is-baragraff (5),
 - (ff) ac eithrio i'r graddau y mae'n mewnosod paragraff 2A(1)(b) o Atodlen 6 yn Neddf 1980, is-baragraff (7),
 - (gg) is-baragraff (8), a
 - (hh) is-baragraff (9)(a) ac, i'r graddau ei fod, ym mharagraff 3(2) o Atodlen 6 i Ddeddf 1980, yn mewnosod y cyfeiriad at orchymyn gwyro arbennig, is-baragraff (9)(b).
4. 21 Tachwedd 2005 yw'r diwrnod a bennwyd i'r canlynol ddod i rym—
- (a) adran 51 o'r Ddeddf (diwygiadau o ran mapiau diffiniol a datganiadau) i'r graddau y mae'n rhoi effaith i baragraff 2 o Atodlen 5 i'r Ddeddf (cofrestr o geisiadau o dan adran 53); a
 - (b) adran 57 o'r Ddeddf (creu, cau a gwyro priffyrdd) i'r graddau y mae'n rhoi effaith i ddarpariaethau canlynol Atodlen 6 i'r Ddeddf-
 - (i) paragraff 4 (cofrestr o fapiau, datganiadau a mynegiadau), a
 - (ii) i'r graddau y mae'n mewnosod adran 121B yn Neddf 1980, paragraff 15 (cofrestr o geisiadau).

Darpariaethau trosiannol

5. Nid yw erthygl 2(b)(ii) (diwygio adran 31 o Ddeddf 1980) yn gymwys—
- (a) os mae perchennog, neu os mae ei ragflaenwyr mewn teitl, fwy na 6 mlynedd cyn 31 Mai 2005, wedi adneuo map a datganiad yn unol ag adran 31(6) o Ddeddf 1980; a
 - (b) os na wnaeth y perchennog hwnnw, neu os na wnaeth ei ragflaenwyr mewn teitl, o fewn y cyfnod o 6 mlynedd yn gorffen ar 31 Mai 2005, roi datganiad statudol (p'un a roddwyd datganiad blaenorol ai peidio) yn unol ag adran 31(6) o Ddeddf 1980.

Llofnodwyd ar ran Cynulliad Cenedlaethol Cymru o dan adran 66(1) o Ddeddf Llywodraeth Cymru 1998(4).

10 Mai 2005

D. Elis-Thomas
Llywydd y Cynulliad Cenedlaethol

Statws This is the original version (as it was originally made). Dim ond ar ei ffurf wreiddiol y mae'r eitem hon o ddeddfwriaeth ar gael ar hyn o bryd.

EXPLANATORY NOTE

(Nid yw'r nodyn hwn yn rhan o'r Gorchymyn)

Mae'r Gorchymyn hwn yn dwyn i rym rai o ddarpariaethau penodol Rhan II o Ddeddf Cefn Gwlad a Hawliau Tramwy 2000 (“y Ddeddf”) o ran Cymru ar 31 Mai 2005, 15 Gorffennaf 2005 a 21 Tachwedd 2005.

Mae'r darpariaethau y mae'r Gorchymyn hwn yn eu cychwyn yn gwella ac yn atgyfnerthu'r gwaith o reoli'r 33,000 o gilometrau amcangyfrifedig o hawliau tramwy cyhoeddus yng Nghymru drwy—

- (a) galluogi awdurdodau priffyrdd lleol i gyfuno eu mapiau diffiniol os ydynt yn anghyflawn o ganlyniad i ad-drefnu llywodraeth leol yn flaenorol a thrwy wneud mân ddiwygiadau i'r gweithdrefnau sy'n gymwys i orchmynion llwybrau cyhoeddus ac addasiadau yn gyffredinol. Daw'r darpariaethau hyn i rym ar 31 Mai 2005 (erthygl 2);
- (b) galluogi awdurdodau priffyrdd lleol i gau neu wyro llwybrau troed, llwybrau ceffylau ac, ymhen amser, gilffyrdd cyfyngedig, at ddibenion amddiffyn plant ysgol a staff ysgolion drwy helpu'r awdurdodau i wella diogelwch mewn ysgolion lle y mae llwybrau cyhoeddus yn croesi tir sy'n cael ei feddiannu at ddibenion ysgol. Daw'r darpariaethau hyn i rym ar 15 Gorffennaf 2005 (erthygl 3); ac
- (c) ei gwneud yn ofynnol i awdurdodau priffyrdd lleol lunio a chadw tair cofrestr newydd sy'n ymwneud â gorchmynion llwybrau cyhoeddus ac addasiadau a thrwy alluogi Cynulliad Cenedlaethol Cymru (“y Cynulliad Cenedlaethol”) i ragnodi cynnwys y cofrestrau hynny. Daw'r darpariaethau hyn i rym ar 21 Tachwedd 2005 (erthygl 4).

NOTE AS TO EARLIER COMMENCEMENT ORDERS

(Nid yw'r nodyn hwn yn rhan o'r Gorchymyn)

Cafodd darpariaethau canlynol Deddf Cefn Gwlad a Hawliau Tramwy 2000 eu dwyn i rym yng Nghymru gan orchymyn cychwyn a wnaed cyn dyddiad y Gorchymyn hwn—

Adran(nau) neu Atodlen(ni)	Dyddiad Cychwyn	Rhif O.S.
2	28 Mai 2005	2005/423 (Cy.41) (C.19)
12 i 14	28 Mai 2005	2005/423 (Cy.41) (C.19)
18, 20 a 46(1)(a)	21 Mehefin 2004	2004/1489 (Cy.154) (C.59)
46(1)(b)	1 Mai 2001	2001/1410 (Cy.96) (C.50)
46(3) (yn rhannol)	1 Mai 2001	2001/1410 (Cy.96) (C.50)
46(3) (yn rhannol)	28 Mai 2005	2005/423 (Cy.41) (C.19)
57 (yn rhannol)	1 Mai 2001	2001/1410 (Cy.96) (C.50)
60 a 61	1 Tachwedd 2002	2002/2615 (Cy.253) (C.82)
63	1 Ebrill 2004	2004/315 (Cy.33) (C.16)
68	1 Mai 2001	2001/1410 (Cy.96) (C.50)
70(1)	1 Ebrill 2004	2004/315 (Cy.33) (C.16)

Adran(nau) neu Atodlen(ni)	Dyddiad Cychwyn	Rhif O.S.
70(2)	1 Mai 2001	2001/1410 (Cy.96) (C.50)
70(3)	1 Ebrill 2004	2004/315 (Cy.33) (C.16)
70(4)	1 Mai 2001	2001/1410 (Cy.96) (C.50)
72	1 Mai 2001	2001/1410 (Cy.96) (C.50)
Rhan IV (adrannau 82 i 93) (ac, yn unol â hynny, Atodlenni 13 i 15)	1 Mai 2001	2001/1410 (Cy.96) (C.50)
96	1 Mai 2001	2001/1410 (Cy.96) (C.50)
99	30 Ionawr 2001	2001/203 (Cy.9) (C.10)
102 (yn rhannol)	1 Mai 2001	2001/1410 (Cy.96) (C.50)
102 (yn rhannol)	28 Mai 2005	2005/423 (Cy.41) (C.19)
Atodlen 2	28 Mai 2005	2005/423 (Cy.41) (C.19)
Atodlen 4, paragraffau 1, 4, 5 a 6	1 Mai 2001	2001/1410 (Cy.96) (C.50)
Atodlen 4, paragraffau 2 a 3	28 Mai 2005	2005/423 (Cy.41) (C.19)
Atodlen 6, paragraffau 1, 6 a 9(5)	1 Ebrill 2004	2004/315 (Cy.33) (C.16)
Atodlen 6, paragraffau 18(a) (yn rhannol) ac 19 (yn rhannol)	1 Mai 2001	2001/1410 (Cy.96) (C.50)
Atodlen 16, Rhan I (yn rhannol)	1 Mai 2001	2001/1410 (Cy.96) (C.50)
Atodlen 16, Rhan I (yn rhannol)	21 Mehefin 2004	2004/1489 (Cy.154) (C.59)
Atodlen 16, Rhan I (y gweddill)	28 Mai 2005	2005/423 (Cy.41) (C.19)
Atodlen 16, Rhan II (yn rhannol)	1 Mai 2001	2001/1410 (Cy.96) (C.50)
Atodlen 16, Rhannau III i VI	1 Mai 2001	2001/1410 (Cy.96) (C.50)

Mae'r Gorchymynion Cychwyn canlynol wedi'u gwneud o dan Ddeddf Cefn Gwlad a Hawliau Tramwy 2000 o ran Lloegr—

Gorchymyn Deddf Cefn Gwlad a Hawliau Tramwy 2000 (Cychwyn Rhif 1) 2001 (O.S. 2001/114) (C.4)

Gorchymyn Deddf Cefn Gwlad a Hawliau Tramwy 2000 (Cychwyn Rhif 2) 2002 (O.S. 2002/2833) (C.89)

Gorchymyn Deddf Cefn Gwlad a Hawliau Tramwy 2000 (Cychwyn Rhif 3) 2003 (O.S. 2003/272) (C.16)

Gorchymyn Deddf Cefn Gwlad a Hawliau Tramwy 2000 (Cychwyn Rhif 4) 2004 (O.S. 2004/292) (C.14)

Gorchymyn Deddf Cefn Gwlad a Hawliau Tramwy 2000 (Cychwyn Rhif 5) 2004 (O.S. 2004/2173) (C.93)

Statws *This is the original version (as it was originally made). Dim ond ar ei ffurf wreiddiol y mae'r eitem hon o ddeddfwriaeth ar gael ar hyn o bryd.*

Gorchymyn Deddf Cefn Gwlad a Hawliau Tramwy 2000 (Cychwyn Rhif 6) 2004 (O.S. 2004/3088) (C.128)